

SŁOWIAŃSKO BRZMIĄCE IMIONA DAWNYCH GERMANÓW

Dawni Germanie nosili imiona, które na szczęście dość licznie zachowały się do dnia dzisiejszego. Niektóre z tych imion stwarzają problemy interpretacyjne na gruncie zarówno współczesnych języków germańskich, jak i innych. Daje to podstawy do wniosku, że imiona te niekoniecznie musiały być germańskie z dzisiejszego punktu widzenia. Istnieją uzasadnione podejrzenia, że jakaś część tych imion mogła mieć słowiańskie pochodzenie.

Niniejszy artykuł odnosi się do tych imion dawnych Germanów, które dają podstawy do przypuszczeń, że w rzeczywistości mogły być imionami słowiańskimi. Ich słowiańska etymologia jest sensowną alternatywą dla dotychczasowych ich interpretacji, a w wielu przypadkach – dla problemów w ich interpretacji.

Ułożony alfabetycznie spis przedstawia możliwe słowiańskie interpretacje imion dawnych Germanów i ich podobieństwo do imion słowiańskich. Artykuł nie wyjaśnia skąd imiona słowiańskie u ludów uważanych za Germanów (np. Wandalowie) i u ludów, które bez wątpienia Germanami byli (np. Goci). W pierwszym przypadku odsyłam do innych moich artykułów, w przypadku drugim możliwości odpowiedzi jest kilka, jednak pomijam je w tekście.

Inny problem związany jest z faktem, iż obok słowiańsko brzmiących imion, ci sami Germanie używali też imion o dość silnie germańskim brzmieniu. Opisanie tych i innych zawiłości wymaga osobnego, dość obszernego artykułu. Osobnych opracowań wymagałoby też odpieranie ewentualnych zarzutów niektórych językoznawców, zwłaszcza tych, którzy opowiadają się za długo trwającą językową wspólnotą słowiańską i którzy wysuwają argumenty, że np. w V wieku nie wykształciły się jeszcze niektóre słowiańskie głoski. Do mnie osobiście nie przemawiają te teorie, ponieważ uważam, że rozwój języków słowiańskich miał zupełnie inną historię, w tym chronologię niż to przedstawiają wspomniani językoznawcy. Abstrahując jednak od tych ewentualnych zarzutów, poniższe imiona porównuję do imion staropolskich zdając sobie sprawę, że ich ewentualne pierwotne brzmienie mogło być nieco inne. Brzmienie ich mogło być też nieco inne w językach połabskich czy czeskim. Nie zmienia to jednak faktu, że śmiało można je porównywać do imion staropolskich i na tej podstawie szukać też etymologii w innych językach słowiańskich.

Poniżej przedstawione imiona nosili starożytni lub wczesnośredniowieczni władcy plemienni uznawani za Germanów. Są tu też imiona znane z inskrypcji germańskich z terenu półwyspu Iberyjskiego i Afryki Północnej.

Wiele z tych imion widnieje w haśle „[Germanic personal names in Galicia](#)” w anglojęzycznej Wikipedii.

Imiona zostały wybrane tak, aby zwrócić uwagę czytelnika na słowiańsko brzmiące człony tych imion i ich możliwą słowiańską etymologię. Dodać należy, że powyższy spis nie zawiera wszystkich imion, które można łączyć ze słowiańskim brzmieniem. Niektóre celowo zostały pominięte ze względu na obszerność artykułu, inne nie zostały jeszcze dokładnie zanalizowane. W internecie dostępne są inne spisy dawnych „germańskich” imion z terytorium półwyspu Iberyjskiego. Wartą polecenia jest hiszpańska strona: <http://www.celtiberia.net/articulo.asp?id=1670>.

SPIS IMION:

Coniaricus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną Wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Koniarek**. Dziś to znane polskie nazwisko. [1]

Crescemirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną Wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Krzesimir**. Jest to staropolskie imię męskie, złożone z członów **Krzesi-** („wskreszać, przywracać do życia, podnosić”) i **-mir** („pokój, spokój, dobro”). Znaczenie imienia: „odnawiający pokój”.

Damiro – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Składa się z członu **Da-** („dawać, darować”) i **-mir** („pokój, dobro”). Oznacza „tego, który daje pokój”. Imię znane wśród narodów słowiańskich na Bałkanach.

Dumerit – imię ostrogockie. Człon „**Dume**” oznacza słowiańskie „**Doma**” (od słowa „dom” – pomieszczenie, w którym mieszka człowiek ze swoją rodziną, kraj ojczysty), a „**rit**” to popularny słowiański człon „**rad**” (radować się, radzić, być chętnym). Zatem **Dumerit** to w rzeczywistości słowiański **Domarad**, czyli „ten, który cieszy się swoim domem”.

Fonsinus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). **Fons** interpretować można jako **Wąs**. Brzmienie niemal takie same. Zatem **Fonsin(us)** to **Wąsyn** (patrz też **Fonso**). Jest to słowiańskie imię pochodzące od nazwy części ciała – w tym przypadku od samego „**wąsa**” (jednoczłonowe) [2] lub od

„wąsa” i od członu „syn” (**Wąsyn** – „syn Wąsa”; imię dwuczłonowe).

Fonso – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). „Fons” interpretować można jako **Wąs**. Brzmienie niemal takie same. Jest to słowiańskie imię niezłożone jednoczęściowe pochodzące od nazwy części ciała – w tym przypadku od „wąsa”.

Geisirith – imię wspominane przez VI-wiecznego afrykańskiego poetę Corippusa. Zawiera człon „rith” często spotykany u imion wandalskich i swebskich. Człon ten można identyfikować ze słowiańskim bardzo popularnym członem „rad” (być zadowolonym, cieszyć się), a same imię można interpretować jako „Gościrad” (ten, który chętnie gości w obcych stronach).

Genzeryk – imię znane z różnych starożytnych źródeł pod następującymi postaciami: **Gaisericus**, **Gezericus**, **Gezevricos**, **Gensericus**. Genzeryk [3] to jeden z najświetniejszych królów Wandalów i Alanów. Panował w latach 428 – 477 w Afryce Północnej. To właśnie za jego panowania Wandalowie zdobyli i splądrowali Rzym, co w następstwie dało początek nazwie „wandalizm” na określenie dzikiego niszczenia. Wśród niektórych polskich autorów pojawia się pogląd, że Genzeryk to w rzeczywistości „Gęsierzyk”. Pogląd ten wcale nie jest bezpodstawny, jednak osobiście bardziej przychyliam się ku pogładowi, iż może to być „Gąsiorek”. Wśród Słowian dość powszechne było nadawanie imion pochodzących od nazw zwierząt, roślin, części ciała, cech człowieka, a nawet pokarmów czy zjawisk słuchowych. [3] W związku z tym imię **Gąsiorek** nie byłoby imieniem niespotykanym czy dziwnym. Tym bardziej, że w Polsce dość znane jest nazwisko o tym brzmieniu. [4] Końcówka „-ek” występuje dość często u imion słowiańskich. Stąd można by tłumaczyć dużą częstotliwość w imionach rzekomo germańskich, końcówek „-icus” (ang. „ic”; pol. „-yk / -ik”).

Godemiro – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Godziemir** / **Godzimir**. Imię męskie, złożone z członów **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”) i **-mir** ("pokój"). Oznacza najprawdopodobniej „tego, który czyni ład i pokój”.

Godesinda – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), najprawdopodobniej żeńskie. Słowiańskie brzmienie męskie: **Godzisąd**, słowiańskie brzmienie żeńskie: **Godzisąda** lub **Godzisądka**. Imię złożone z członów **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”) i **-sąd** ("sądzić"). Może oznaczać: "wyraża sądy w odpowiednim czasie" lub „wyraża odpowiednie sądy”.

Gramila – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), prawdopodobnie żeńskie. Brzmienie słowiańskie to prawdopodobnie: **Gromiła** (męska forma **Gromił**). Imię pochodzące od czasownika „gromić”, oznaczające „tę (tego), który gromi” lub jest to imię dwuczłonowe składające się z członów **Grom-** i **-mił**. Może oznaczać „tego, który lubi gromić (wrogów)”.

Gualamira – żeńska forma imienia **Gualamirus** (patrz niżej).

Gualamirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki **-us** pozostaje nam **Gualamir**, którego identyfikować można z imieniem **Chwalimir** / **Chwałimir** lub **Kwalimir**. Imię te składa się z członów: **Chwała-** („chwalić, dziękować”) i **-mir** („pokój, spokój, dobro”) i oznacza „tego, który chwali pokój”.

Guderedus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Godzierad** / **Godzirad**. Imię męskie zawierające dwa typowo słowiańskie człony: **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”) i **-rad** ("być zadowolonym”, „udzielać rad”).

Gudesteus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Godziesław** / **Godzisław**. Imię męskie, złożone z członów **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”) i **-sław** ("sława"). Oznacza najprawdopodobniej „tego, który sławi dobre (odpowiednie) czyny”. Dla przypomnienia: „u” w j. łacińskim często używane było zamiennie z „v”. Zatem mielibyśmy imię **Gudestevs**. Po odjęciu końcowego „s” pojawia się **Gudestev**. Stąd już nieco bliżej do **Godzisława**.

Gudigeba – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Być może słowiańskie brzmienie to **Godzigęba / Gudzigęba**. **Byłoby to wówczas** imię męskie, złożone z członów **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”) i **-gęba** ("gęba"). Człon „**gęba**” zdarzał się w imionach słowiańskich i nie należał do rzadkości. Dziś w j. polskim znaleźć go można w nielicznych nazwiskach. Jednak imię te można interpretować nieco inaczej z racji tego, że człon „**geba**” występuje dość często wśród imion germańskich na półwyspie Iberyjskim. Gdyby przyjąć, że „**b**” jest zamienne z „**v**” (a tak często się zdarza w tych imionach), to mielibyśmy człon „**geva**” tożsamy ze słowiańskim „**gniewa**”. Wówczas stałoby się jasne dlaczego człon ten jest dość popularny wśród wandaliskich i swebskich imion. W tym przypadku **Gudigeba** oznaczałaby **Godzigniewę**.

Gudila – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), prawdopodobnie żeńskie. Słowiańskie brzmienie: **Godziła / Gudziła**. Imię złożone z członów **Godzi-** ("robić coś w stosownym czasie" „dopasowywać”, „czynić odpowiednim”). Oznacza najprawdopodobniej „tę, która czyni odpowiednie, dobre rzeczy”.

Gudileuva – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), prawdopodobnie żeńskie. Składa się z członu **Gudi-** (słowiańskie **Godzi-**) oraz **-leuva**, które literalnie zapisać też można jako **-levva** (łacińskie „**u**” zamienne z „**v**”) lub po prostu **-lewa**. Po dodaniu litery „**s**” między oba człony powstałoby „**Gudislewa**”, co nieuchronnie kojarzy się ze słowiańskim imieniem **Godziśława** („ta, która sławi dobre, odpowiednie czyny”). Imion germańskich z półwyspu Iberyjskiego o końcówce **-leuva / -leuba / -levva** jest bardzo dużo. Jeśli człon ten jest zniekształconą końcówką słowiańską **-śława**, to odpowiedź skąd taka ich obfitość nasuwa się sama.

Gudilo – męska wersja imienia **Gudila** (patrz wyżej); słowiański **Godził / Godział**.

Gudisteus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Składa się z członu **Gudi-** (słowiańskie **Godzi-**) oraz **-steus**. Jeśli w drugim członie zamienić „**u**” z „**v**” (obie litery były zamienne w pisowni łacińskiej), to pojawi się **-stevs**. Człon ten da się utożsamić ze słowiańskim członem **-śław**. Zatem **Gudisteus** to **Godziśław** (ten, który sławi dobre, odpowiednie czyny).

Gunthimer – imię te nosił brat Gelimera [5], króla Wandalów. Widać tu słowiańskie imię **Gościmir**, a w formie bardziej polskiej – **Gościmierz**. Oba imiona znaczą to samo: „**gość**” (gość, gościć) i „**mir**” (pokój). Zatem **Gościmir** to „ten, który niesie pokój gościom”.

Huneryk (łac. **Hunericus**) – najstarszy syn **Genzeryka** (patrz wyżej), władca państwa Wandalów w Afryce Północnej, panował w latach 477 – 484. [6] Imię jego składa się ze słowiańskiego członu **Hunie-**, a dokładniej **Unie-** („lepszy”). Imię te mogło brzmieć oryginalnie po słowiańsku: **Unierzyk** lub **Unierek**. Istnieje wiele imion składających się z tego członu. Przykładem są: Uniebog, Uniemir, Uniemysł, Unierad, Uniesław. Inną możliwością jest pochodzenie tego imienia od słowa „honor” – **Honorek**.

Iensericus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki **-us** pozostaje **Ienserik**, co nieodmiennie kojarzy się z imieniem **Jęzorek**. Jest to słowiańskie imię jednocześnie niezłożone pochodzące od nazwy części ciała – w tym przypadku od „**języka**”. [3]

Lubinus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki **-us** zostaje **Lubin**, typowo słowiański wyraz. Dziś kilka miejscowości w Polsce oraz w Niemczech Wschodnich nosi tę nazwę. Powszechnie uważa się, że pochodzą one od słowiańskiego imienia własnego lub od słowa „lubić / lubować”.

Merobaudes – imię znane z wandaliskiej inskrypcji w tzw. Afryce Prokonsularnej. Według Nicoletty Francovich Onesti imię te składa się z dwóch germańskich członów: „**mêrija-**” (pol. „sławny”) i „**bauđiz**” (pol. „mistrz”). [7] Trudno odgadnąć skąd wzięło się te tłumaczenie członów, natomiast nie funkcjonują one w żadnym obecnie znanym języku germańskim. W przeciwieństwie do pani Onesti widzę tu zupełnie inne człony, mianowicie: „**mir-**” oraz „**bađ**”/”**bud**”. Imię to w oryginale brzmiało zatem „**Mirobađ**” (j. polski) lub „**Mirobud**” (j. chorwacki, czeski, łużycki czy serbski). Pierwszy człon pochodzi od słowa „**mir**” („pokój” – stare słowiańskie słowo, znane we wszystkich

imionach słowiańskich), drugi człon „**bąđ**”/”**bud**” ("być", pierwotnie "rósć, dojrzewać, stawać się"). Przy tej okazji warto wspomnieć, że w j. polskim człon „mir” czasem występuje w postaci „**mierz**” (np. Kazimir – Kazimierz), stąd wziął się często spotykany wśród imion rzekomo germańskich człon „**mer**” stosowany nierzadko zamiennie z członem „**mir**”. Człon „**bąđ / bud**” w średniowieczu był dość popularny wśród imion słowiańskich. Spotkać go można do dziś w nazwach miejscowości. Imię te dość mocno przypomina też imię słynnego króla Markomanów, **Marboda**. [8]

Miro – imię króla Swebów panującego w latach 570 – 583 w Galicji na półwyspie Iberyjskim. Imię typowo słowiańskie pochodzące od słowa „**mir**” (pokój, dobro). Końcówka „o” występuje dość często wśród imion słowiańskich np. Borko, Branko, Durko, Gostko, Leszko, Ratko, Mieszko, Zlatko, Żeljko. Może być też lokalnym, hiszpańską końcówką dodaną do słowiańskiego członu.

Monderico – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Prawdopodobne słowiańskie brzmienie to: **Mądrek, Mądryk, Mędrek, Mędryk**. Trzy ostatnie przykłady występują w formie nazwisk we współczesnej Polsce. [9] Jest to imię niezłożone jednoczęściowe pochodzące od cechy psychicznej człowieka – w tym przypadku od „**mądrości**” lub „**mędrkowania**”. [3]

Odisclus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”) – słowiańskie brzmienie: **Włodzisław**. Składa się z członów: **Włodzi-** („władać”) i **-sław** („sława”). Oznacza „tego, który włada sławą”. W wersji łacińskiej pominięto trudne dla ludów niestowiańskich połączenie głosek „**Wł-**” na początku imienia, skracając je i upraszczając. Łaciński człon „**sclus / sclos**” oznaczał niemal zawsze słowiański człon „**sław**” (por. pol. Słowianie – łac. Sclaveni).

Onemirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „**-us**” zostaje nam **Onemir**, co nieodmiennie kojarzy się ze słowiańskim imieniem **Uniemir**. Imię te złożone jest z członu **Unie-** ("lepszy") i członu **-mir** ("pokój, spokój, dobro"). Znaczenie imienia: "ten, który zapewnia lepszy ład i pokój".

Onesindus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „**-us**” zostaje nam **Onesind**. Można zatem przypuszczać, że imię te złożone jest z członu **Unie-** ("lepszy") i członu **-sąđ** ("sądzić") i brzmiało prawdopodobnie **Uniesąđ**. Znaczenie imienia: "ten, który lepiej sądzi".

Papellus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „**-us**” zostaje nam **Papell**, co kojarzy się z imieniem legendarnego polskiego władcy **Popiela**. [10] Dziś imię te występuje w formie nazwiska. [11]

Radagajs - imię dość często występujące pod różnymi postaciami w starożytności. Nosiło je wielu wodzów Wandalów, jak i Gotów m.in. wódz Gotów, prawdopodobnie Ostrogotów (Greutungów), zmarły 23 sierpnia 406 r., który stał na czele najazdu na Italię w latach 405-406. [12] Łacińska wersja tego imienia to **Radagaisus**. Imię te nieodmiennie kojarzy się z czysto słowiańskim imieniem **Radogost (Radegast, Redigast, Radogoszcz)**. Uważa się, że imię **Radogost** nosił też m.in. pogański bóg Słowian Połabskich. Imię pochodzi ze złożenia słów „**rad-**” (miły) oraz „**-gost**” (gość).

Rademirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Słowiańskie brzmienie: **Radomir / Radmir**. Składa się z członu **Rad-** („być zadowolonym, chętnym, cieszyć się” lub „troszczyć się, dbać o coś”) i z członu **-mir** („pokój, spokój, dobro”). Może ono oznaczać „tego, który troszczy się o pokój”.

Ragesindus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki **-us** pozostaje **Ragesind**. Imię te składać się może z członów: **Rage-**, który można zidentyfikować ze słowiańskim **Radzie-/ Radzi-** zamiennym z **Raci-** („walczyć, wojować”) oraz **-sąđ** („sądzić”). Znaczenie prawdopodobnego imienia **Radziesąđ** to „rozstrzyga spory wojenne”.

Ragimiru – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Składa się z członów: **Ragi-**, który można zidentyfikować ze słowiańskim **Radzi-** zamiennym z **Raci-** („walczyć, wojować”) oraz **-mir** („pokój, dobro”). Znaczenie imienia **Radzimir / Racimir** to „walczący o pokój”.

Ranisclus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Składa się z członów: **Rani-**, który można identyfikować ze słowiańskim **Brani-**, **Broni-**, **Bruni-** („bronić, strzec”) oraz **-sław** („sławić”). Prawdopodobne znaczenie imienia **Bronisław / Brunisław** to „broniący sławy”. W wersji południowosłowiańskiej imię te posiada postać **Branislav**.

Rycymer (właśc. łac. **Flavius Ricimer**) – imię wodza rzymskiego z pochodzenia „Germanina”. Przypuszcza się, iż ojciec jego był Swebem, a matka Wizygotką. Flavius Ricimer żył w latach 405 – 472. [13] Imię te kojarzy się ze słowiańskim imieniem **Racimir**.

Salamirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „-us” zostaje nam **Salamir**. Znając przypadłość niestowiańskich kronikarzy do upraszczania słowiańskich wyrazów stwierdzam, że pod imieniem tym kryć się może popularny do dziś **Sławomir**. Ponieważ „sl / st” było trudne do wymówienia przez osoby posługujące się łaciną, wobec tego często pomiędzy „s” i „l / t” wstawiano inne głoski. Często było to „c”, jednak mogło się też zdarzyć „a”. Zamiast **Sławomira** mielibyśmy wtedy **Salawomira**, którego zredukowano do **Salamira**.

Scapa – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Imię można identyfikować ze słowiańskim imieniem niezłożonym jednoczłonowym pochodzącym od świata zwierząt. [3] Brzmienie słowiańskie: **Szkapa** (koń).

Sinderith – imię ostrogockie. Składa się z dwóch słowiańskich członów: „sinde” to „sędzie” (od „sądzić”), a „rith” to „rad”. Zatem **Sinderith** to prawdopodobnie **Sędzirad** lub **Sędzierad**.

Sindivult - imię wandaliskie znane z mozaiki w Tipasa (Algieria). Według Nicoletty Francovich Onesti [6] składa się z dwóch członów: „sinpa-” (pol. podróż”) i „wulpu” (pol. „chwała”, „sława”). W tym przypadku również oba człony nie są znane we współczesnych językach germańskich. Znane są jednak w językach słowiańskich: „sindi” to „sędzi”, „vult” to „wuj”. Słowiańskie imię: **Sędziwuj**.

Sisebut (także: **Sisebuth**, **Sisebuto**, **Sisebur**, **Sisebod** or **Sigebut**) – imię króla Wizygotów panującego w latach 612 – 621 na półwyspie Iberyjskim. [14] Zwraca uwagę jedna z form tego imienia – **Sisebur**, kojarząca się ze słowiańskim **Ścibor / Ścibór / Ściebór / Ściebor**. Również forma **Sisebut** składa się z dwóch słowiańskich członów: **Ści / Ście** (dawniej „czści”), czyli „czcić” oraz **bąd / bud** (“być”, pierwotnie “rósć, dojrzewać, stawać się”) i brzmiałaby wówczas **Ścibąd / Ściebąd**.

Stilicho (także: **Stilico**, **Stelicho**, **Stiliconos**, **Istiliconis**, **Stelivcwn**) – imię rzymskiego generała wandaliskiego pochodzenia żyjącego w latach 360-408. [15] Zwraca uwagę forma **Stelicho** kojarząca się ze słowiańskim **Ścielicho**. Warto zwrócić też uwagę na dość dziwaczną formę **Stelivcwn**, którą należałoby zmienić na bardziej poprawną **Stelivcun** lub **Stelivcon**, co kojarzyć się może jako **Ścieliwko**. Opowiadam się jednak za formą **Ścielicho**. Choć skojarzenia ze słowiańszczyzną mogą być silne, problemy nasuwać może interpretacja. Być może imię te składa się z dwóch członów: „Ście-” (dawniej „czści” - „czcić”) oraz -lichu (lichu). Znaczenie: „ten, który czci lichu”? Być może jednak imię te pochodzi od czasownika „ścielić”? A być może trafna jest jeszcze inna interpretacja?

Sueredus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „-us” zostaje nam **Suered (Svered)**, co nieodmiennie kojarzy się ze staropolskim imieniem **Świerad**. Imię te złożone jest z członu **Wsze-** (“wszystek, każdy, zawsze”) w różnych wersjach nagłosowych (m.in. **świe-**) oraz członu **-rad** (“radosny, zadowolony”). Znaczenie imienia: “rad każdemu”.

Suimirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „-us” zostaje nam **Suimir (Svimir)**, co nieodmiennie kojarzy się ze staropolskim imieniem **Świemir**. Imię te złożone jest z członu **Wsze-** (“wszystek, każdy, zawsze”) w różnych wersjach nagłosowych (m.in. **świe-**), oraz członu **-mir** (“pokój, spokój, dobro”).

Suinthiliuba – żeńskie imię swebskie z hiszpańskiej Galicji. Składa się z dwóch członów **Suinthi / Svinthi**, co identyfikować można ze **Święci-** / **Święto-** oraz z członu **-liuba**, co tłumaczyć nie trzeba, najwyżej można zamienić na **-luba**. Zatem **Suithiliuba** to słowiańska **Święciluba** lub **Świętoluba** – „ta, która lubuje się w świętości”.

Sundemirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „-us” zostaje nam **Sundemir**, co kojarzy się ze słowiańskim imieniem **Sędzimir**. Imię te złożone jest z członu **Sędzi-** ("sądzić") i członu **-mir** ("pokój, dobro"). Znaczenie imienia: "ten, któremu sądzone jest życie w pokoju".

Suniemirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Po odjęciu łacińskiej końcówki „-us” zostaje nam **Suniemir**. Pomimo, iż imię brzmi słowiańsko, to jednak człon „**Sunie-**” jest dość zagadkowy. Być może oznaczał coś w języku Słowian i być może istniało kiedyś słowiańskie imię **Suniemir**? Być może jednak chodzi tu o imię **Sulimir** lub o południowosłowiańskie imię **Zvonimir**? W przypadku pierwszym mogło dojść do zamiany „**l**” z „**n**”. W drugim zaś, „**Z**” mogło ulec zamianie z „**S**”, a „**v**” z „**u**”. W języku łużyckim istnieje też imię **Semimir / Semmir**.

Swintila (także: **Suintila**, **Swinthila**, **Svinthila**) – imię króla Wizygotów, zmarłego ok. roku 634. [16] Imię o wyraźnie słowiańskim rodowodzie. Mogło brzmieć **Święcila**, **Święcila** lub **Święcił**, a po zamianie „**l**” na „**n**” – **Święcian**. Byłoby to wówczas imię mające budowę imiesłowu biernego czasu przeszłego, które były dość popularne u dawnych Słowian. [17]

Tanca – imię wandalskie znane z VI-wiecznego kartagińskiego nagrobku. Nie wiadomo czy jest to imię żeńskie czy męskie. Przyjmuję, że żeńskie ze względu na jego bliskie podobieństwo do słowiańskiego żeńskiego imienia **Danka**. Zazwyczaj uznaje się, że imię **Danka** to zdrobnienie od imienia **Danuta**. Tak jest obecnie w Polsce, jednak dawniej mogło być inaczej. Przyjęto, że imię **Danuta** ma prawdopodobnie litewską etymologię. Jednak istnieje koncepcja konkurencyjna uznająca żeńskie imiona **Dana**, **Danka**, **Danica** za czysto słowiańskie. Jeśli przyjąć tę drugą koncepcję (co nie przekreśla, że obie są słuszne), wówczas wandalskie imię **Tanca** zdaje się mieć słowiańskie pochodzenie.

Teudemir lub **Theodemir** – imię króla Swebów panującego na półwyspie Iberyjskim w latach 561/566 – 569. [18] Imię **Theodemir** lub raczej **Thiudimir** (patrz poniżej) nosił także król Ostrogotów, zmarły w 474 r. Jak wiadomo, człon „**mir**” (pokój) to jeden z najpopularniejszych członów wśród imion słowiańskich, jednocześnie nieznaną człon wśród imion germańskich. Zagadką stanowi człon pierwszy „**teude**”/”**theode**”. Istnieje duże prawdopodobieństwo, iż został on zniekształcony ze względu na trudność wypowiedzenia słowiańskich słów i trudność zapisywania słowiańskich głosek. Imiona, które mogły być pierwowzorem „Teudemira” to: **Tęgomir**, **Trzebiemir**, **Twardomir**, **Częstomir**, **Czestmir**. Człon „**tę-**”, „**czę-**”, „**twar-**” mógł zostać zamieniony na łaciński „**teu-**” i zniekształcony. Istnieje również poważna przesłanka, iż imię **Teudemir** to te samo imię, co **Thiudimir** (patrz poniżej), gdyż wspomniany król Ostrogotów nazywany był zamiennie oboma tymi imionami.

Thiudimir – imię króla Ostrogotów panującego w Panonii, zmarłego w 474 r. Źródła historyczne wspominają, że miał on starszego brata o mieniu **Valamir** (patrz poniżej) i brata młodszego o imieniu **Vidimir** (patrz poniżej). Pierwszy człon kojarzy się ze słowiańsko brzmiącym „**cudzy-**”, „**cedzi-**” lub „**czci-**”, drugi to oczywiście „**mir**” (pokój). Pownieważ dwa pierwsze człony nie występowały w imionach słowiańskich przychylić się należy do słuszności członu trzeciego („**czci**”). Wówczas **Czimir** znaczyć będzie „tego, który czci i dba o pokój”.

Uita – żeńskie imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Znaczy po prostu **Wita** (łacińskie „**U**” zamienne z „**V**”). Imię te może mieć swą źródło w słowiańskim wyrazie „**wit**” (pan, władca), wówczas **Wita** oznaczałaby „panią, władczynię”. Może również pochodzić od czasownika „witać”, a wtedy oznaczałaby „kobietę witającą” – tę, która wita [gości].

Unileus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Składa się z członu **Uni-** oraz **-leus**, które literalnie zapisać też można jako **-levs** (łacińskie „**u**” zamienne z „**v**”). Po dodaniu litery „**s**” między oba człony powstałoby „**Unislevs**”, co nieuchronnie kojarzy się ze słowiańskim imieniem **Unisław** („ten, który cieszy się najlepszą sławą”). Imię te złożone jest z członu **Unie-** („lepszy”) i członu **-sław** („sława”).

Uniscus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), tożsame z imieniem **Unileus** (patrz wyżej).

Unisco – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”), tożsame z imieniem **Unileus** (patrz wyżej).

Uttimer – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”).

Interpretować można je jako **Witimier**, **Wicimier**, **Witimir** (łacińskie „**u**” zamienne z „**v**”). Imię prawdopodobnie pokrewne imieniu **Vidimir** (patrz niżej). Tym samym można je też łączyć ze słowiańskim imieniem **Więziemir**, **Więcemir** lub najprawdopodobniej z imieniem **Witymir**.

Valamir – imię króla Ostrogotów panującego w Panonii w latach 447 - 465, brat **Thiudimira** (patrz powyżej) i **Vidimira** (patrz poniżej). Valamir był wasalem Attyli – wodza Hunów. [19] Imię te budzi skojarzenia z imieniem **Wolimir**, **Wolemir**, **Wolmir**. Jest to staropolskie imię męskie oznaczające „tego, który woli pokój”.

Vidimir – imię króla Ostrogotów, brata Thiudimira (patrz powyżej) i Valamira (patrz powyżej). Skojarzenie z imieniem słowiańskim sprowadzać się może do imienia **Węziemir**. Imię te jest pochodną od imienia **Bęziemir**.

Jest to staropolskie imię męskie, złożone z członów „**Będzie-**” („będzie”) i „**-mir**” („pokój, spokój, dobro”).

Mogło ono stanowić życzenie pomyślności i pokoju dla narodzonego dziecka. Inna mniej prawdopodobna koncepcja jest taka, że **Vidimir** to w rzeczywistości „**Widzimir**” – imię składające się z członu „**Widzi-**” (widzi, widzieć) i „**-mir**” (pokój), a oznaczające „tego, który widzi (dostrzega) pokój”. Słabość tej koncepcji polega na tym, iż człon „**widzi-**” nie był spotykany w znanych imionach słowiańskich. Nie można wykluczyć jednak, że wcześniej w nich występował. Dlatego pozwoliłem sobie tę koncepcję także przedstawić.

Victemirus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Skłanian się ku tezie, że człon „**Victe-**” powinno identyfikować się ze słowiańskim „**Więce-**” („więcej”). W takim przypadku imię te brzmiałoby pierwotnie **Więcemir** (ten, który daje więcej pokoju).

Visandus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Człon „**Vi-**” da się zidentyfikować jako słowiańskie „**Wi-**” lub „**Wie-**” („wiedzieć” lub „wiele”). Natomiast **-sand** (po odrzuceniu łacińskiego **-us**) to słowiański **-sąd** („sądzić”). Zatem chodzi tu o imię **Wisąd / Wiesąd**. Imię nieznanne z zapisów, jednak składające się z popularnych słowiańskich członów. **Wiesąd** to zapewne „ten, który wydaje wiele sądów” lub „ten, który wie jak sądzić”.

Visticlo – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Podobnie jak w przypadku wspomnianego wcześniej członu „**Victe-**” uważam, że człon „**Visti-**” oraz człon „**Vistre-**” także można identyfikować ze słowiańskim „**Więce-**” („więcej”). Natomiast człon drugi „**-sclō**” to wspomniana już wcześniej, uproszczona i zmieniona forma słowiańskiego członu „**-sław**”. Idąc tym tropem, pod imieniem **Visticlo** ukrywałoby się imię **Więcęsław**. Znaczenie: ten, który ma więcej sławy. Warto przypomnieć, że łańcyscy kronikarze bardzo często wstawiali „**c**” między słowiańskie „**s**” i „**l / ł**”. Przykładem jest tu nazwa własna **Słowian** określanych jako **Sclaveni**.

Vistremiro – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Jak powyżej wspomniałem, podobnie jak w przypadku członu „**Victe-**” uważam, że człon „**Vistre-**” także można identyfikować ze słowiańskim „**Więce-**” („więcej”). W takim przypadku imię te brzmiałoby również **Więcemir**.

Vistresindus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Przyjmując moją wcześniejszą tezę o członie „**Vistre-**” identyfikowanym ze słowiańskim „**Więce-**” („więcej”), mielibyśmy w tym przypadku do czynienia z imieniem **Więcesąd** (hipotetycznie: „wydający wiele sądów/opinii”).

Vitarit – imię królewskiego wandalskiego notariusza z Kartaginy. Składa się z dwóch słowiańskich członów: „**wit**” (pan, władca) i „**rat**” (wojna, walka). Można je uznać za imię **Witarat** („pan wojny?”).

Vitisclus – imię germańskie z Iberii (za anglojęzyczną wikipedią: „Germanic personal names in Galicia”). Uważam, że imię te to **Więcesław** („**Viti-**” to „**Więce-**”, zaś „**-sclus**” to „**-sław**”) albo **Witosław / Witsław** („**Viti-**” to „**Wito-**”, a „**-sclus**” to „**-sław**”) .

Wizimar lub **Visimar** (woryginalie **Visumar**) – imię, które nosił zmarły w 335 r. wandalski władca Hasdingów. Wówczas plemię to siedziało nad wschodnimi dopływami Cisy. Imię te dość silnie przypomina imię **Wyszomir** / **Wyszymir** lub **Wyszemir**. Jest to staropolskie imię męskie (znane także na Połabiu) złożone z dwóch członów: „**Wysze-**” ("wyższy, ceniony ponad wszystko, stawiany ponad innymi") i oczywiście „**-mir**” ("pokój"). Może więc oznaczać "tego, który ceni pokój ponad wszystko". Za tym imieniem przemawia także niemiecka nazwa miasta **Wismar** położonego w kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie. Miasto te swoją etymologię zawdzięcza właśnie słowiańskiemu imieniu **Wyszemir** w formie dzierżawczej i oznacza tyle co „[gród] Wyszemira”. W języku polskim nazwa ta rekonstruowana jest w formie **Wyszomierz**. [20]

Adrian Leszczyński

[1] <http://www.moikrewni.pl/mapa/kompletny/koniarek.html>

[2]

http://pl.wikipedia.org/wiki/Imiona_s%C5%82owia%C5%84skie#Imiona_niez.C5.82o.C5.BCone_.28jednocz.C5.82onowe.29

[3] <https://pl.wikipedia.org/wiki/Genzeryk>

[4] <http://www.moikrewni.pl/mapa/kompletny/g%25C4%2585siorek.html>

[5] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Gelimer>

[6] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Huneryk>

[7] Nicoletta Francovich Onesti - „Tracing the Language of the Vandals”:
http://www.academia.edu/691311/Tracing_the_Language_of_the_Vandals

[8] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Marbod>

[9] <http://www.moikrewni.pl/mapa/kompletny/m%25C4%2585drzyk.html>

[10] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Popiel>

[11] <http://www.moikrewni.pl/mapa/kompletny/popiel.html>

[12] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Radagajs>

[13] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Rycymer>

[14] http://pl.wikipedia.org/wiki/Sisebut_%28w%C5%82adca_Wizygot%C3%B3w%29

[15] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Stylich>

[16] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Swintila>

[17] http://pl.wikipedia.org/wiki/Imiona_s%C5%82owia%C5%84skie#Imiona_imies.C5.82owowe

[18] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Teudemir>

[19] <http://en.wikipedia.org/wiki/Valamir>

[20] <http://pl.wikipedia.org/wiki/Wismar#Toponimia>

